

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 37

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa ja käydä keskustelua tulevissa maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista.

1) Elinkeinoministerin toimeksiannosta (17.12.2019 VN/8737/2019) maakuntajohtajat valmistelevat yhteistyössä ELY-ylijohtajien kanssa ehdotusta rakennerahastovarojen alueellisesta kohdentamisesta Suomessa tulevalla ohjelmakaudella.

Rahanjakoesitys tulee laatia maakuntakohtaisesti siten, että osuudet on esitetty prosenttiosuuksin, jolloin jakomekanismia on mahdollista soveltaa myös Suomen rahoitussaannon myöhemmin täsmentyessä. Esitys tulee perustua maakunnan liittojen ja ELY-keskusten yhteiseen valmisteluun ja olla yksimielinen.

Toimeksiannon mukaan rahanjakoesityksen tulee tasapainoisesti huomioida eri alueiden kehittyneisyyserojen tasaamiseen tähtäävät koheesiotavoitteet sekä toisaalta ohjelmalle asetettavat korkeat odotukset uusien työpaikkojen luomisessa, TKI-toiminnan tukemisessa sekä työttömien työllistymisessä ja koulutukseen pääsemisessä. Rakennerahasto-ohjelman keskeinen päämäärä on toteuttaa hallitusohjelmaan kirjattuja tavoitteita työllisyysasteen nostamisesta 75 %:iin, TKI-toiminnan osuuden nostamisesta 4 %:iin bkt:sta ja hiilineutraaliuden saavuttamisesta vuoteen 2035 mennessä. Rahanjakoesityksen tulee myös huomioida alueiden kehityserot ja potentiaali siten, että maakuntien kokonaistilanne tulee tasapuolisesti huomioiduksi riippumatta maakunnan maantieteellisestä sijainnista.

Alkuperäisen aikataulun mukaan alueelliset esitykset rakennerahastorahoituksesta tuli olla valmiina 28.2.2020 mennessä, mutta valmisteluun saadaan mahdollisesti lisää aikaa. Sopimusta on valmisteltu useissa neuvotteluissa ja 4.2.2020 pidettiin ensimmäinen maakuntajohtajien ja ELY-ylijohtajien yhteiskokous. Valmisteleva neuvotteluryhmä kokoontuu seuraavan kerran 18.2.2020 ja 3.3.2020 Erillisliitteenä on rahanjakoesityksen perusteiden kuvaus.

Esitysmateriaali kansallisen rahanjakoesityksen laskennasta

Erillisliite nro: 10

2) Osana tulevan RR-ohjelman valmistelua on myös laadittu uutta toimintamallia rakennerahasto-ohjelman valtakunnallisille teemoille

(erillisliitteenä). Uudella toimintamallilla on tarkoitus parantaa alueiden ja ministeriöiden yhteistyötä po.ohjelmien toteutuksessa (vrt. Marinin hallituksen ohjelman linjaus kumppanuuteen perustuvasta aluekehityksen toimintamallista).

Ehdotus valtakunnallisen toiminnan uudistamiseksi

Erillisliite nro: 11

3) EU:n monivuotisen budjettikehyksen (MFF) ja keskeisten asetus-ehdotusten käsittely on käynnissä. Uusi komissio on linjannut ilmastotavoitteitaan Europan vihreän kehityksen ohjelmassa (Green Deal). Se on Euroopan uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä ja luoda samalla uusia työpaikkoja. Koheesiopolitiikkaan on Green Dealin toimeenpanoa varten valmisteltu uutta rakennerahastoa, ns. oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (JTF eli Just Transition Fund), jolla kompensoitaisiin ilmastotoimista alueille koituvaa taloudellista ja sosiaalista haittaa.

Komissio on ehdottanut Suomen EU-rahoitussuunnaksi ohjelmakaudella 2021-2027 164,8 milj. € JTF-rahoitusta. JTF-rahaston varoihin on lisäksi lisättävä vähintään 1,5 kertaisesti varoja EAKR:stä ja ESR+:sta, eli 247,1 milj. €. Lisäksi rahastoon tulee osoittaa kansallista osarahoitusta. Arvio Suomen kokonaisrahoituksesta JTF:n puitteissa olisi 749 milj. €.

Komissio esittää maaraportissaan helmikuun 2020 lopussa näkemyksensä siitä, miten JTF-rahoitus kohdistuisi Suomen alueille, ja miten sitä pitäisi käyttää.

Maakuntien välisissä neuvotteluissa tulevan rakennerahasto-ohjelman varojen jaosta ei todennäköisesti vielä voida ennakoida JTF-rahoituksen maakunnittaisen kohdentumisen vaikutuksia. JTF-rahoituksen maakunnittainen kohdentaminen siten jäisi toteutettavaksi EAKR- ja ESR-rahoituskehyksiä koskevan päätöksen jälkeen.

4) Kainuun mainetiimi on aikataulutannut kevään kokouksensa ja järjestää 31.3. - 1.4.2020 laajan työpajan Kainuun brändin/maineyön linjaamiseksi. Alkuvuoden merkittävimmät toimenpiteet ovat liittyneen Arctic Lakeland Kainuu -toimintaan eli Kainuun kv. matkailun markkinointiin. Arctic Lakeland -brändi esiteltiin ensimmäisen kerran Matka2020 -messuilla kainuulaisten toimijoiden yhteisosastolla. Arctic Lakeland Kainuu-Finland esiintyi myös Berliinin Grüne Woche -tapahtumassa. Molemmissa tapahtumissa osasto, sen ilme ja toiminta sai erityisen myönteistä palautetta. Kerättyä palautetta hyödynnetään jatkotoimenpiteissä. Arctic Lakeland -toimintaan liittyvistä toimenpiteistä on tarkemmin erillisliitteessä.

Aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen on liittynyt mainetiimiin ja tuottaa mainetiimin aiemmista aineistoista koosteen, jota hyödynnetään työpajassa sekä Arctic Lakelandin brändäyshankkeessa. Myös Kainuun liiton verkkosivujen uudistamiseen liittyvän visuaalisen ilmeen suunnittelu on kilpailutuksessa.

Tiedote Arctic Lakeland Kainuu -toiminnasta on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 12

5) Maakuntajohtaja on osallistunut 27.-31.1.2020 alueelliselle maanpuolustuskurssille nro 79.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja tarvittaessa käy evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Merkittiin tiedoksi perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiurun vierailu Kajaanissa 30.3.2020 sekä sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekosen vierailu Kajaanissa 18.5.2020.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että maakuntajohtaja Pentti Malisen ollessa poissa kokouksesta, tämän asian esittelijänä toimi hänen sijaisenaan suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen.
